യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 3
(ഉത്,പത്തിപ്രകരണമ്)/സർഗം 98

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

യതഃ(ഖ്)കുത+ശ്ചി-ദുത്/പന്നം(ഞ്)-
ചിത്തം(യ്) യത്/കിം(ഞ്)ചി/ദേവ ഹി .
നി+ത്യ-മാ+ത്മ-വിമോ+ക്ഷായ യോജയേ+(ദ്-യ)ത്-നതോ∫നഘ .. 1

സം(യ്)യോജിതം/ പരേ ചി+ത്തം/ ശു+ദ്ധം(ൻ) നിർവാസനം ഭവേത് .
തതസ്തു കല്പനാ-ശൂ+ന്യ-മാ+ത്മതാം(യ്) യാതി രാഘവ .. 2

ചി+ത്തായ+ത്ത-മിദം/ സർവം(ഞ്) ജഗത്-സ്ഥിര-ചരാ+ത്മകമ് .
ചി+ത്താ-ധീന-വതോ രാമ ബന്ധ-മോ+ക്ഷാ-വപി+ സ്ഫുടമ് .. 3

അ+ത്രാർഥേ ക+ഥ്യമാനം മേ ചിത്താ+ഖ്യാന-മനു+ത്തമമ് .
ബ്ര+ഹ്മണാ യത്/പുരാ+ പ്രോക്തം/ ശ്രൃണു രാമാതി-യ+ന്തതഃ .. 4

അസ്തി രാമാ-ടവീ+ സ്ഫാരാ ശൂ+ന്യാ-ശാ+ന്താതി-ഭീഷണാ .
യോജനാനാം ശതം(യ്) യ+സ്യാം(ൽ) ല+ക്ഷ്യതേ കണ-മാത്രകമ് .. 5

ത-സ്യാ-മേകോ ഹി പുരുഷഃ(സ്) സഹ+സ്ര-കര-ലോചനഃ .
പര്യാ-കുല-മതിർ/ഭീമഃ(സ്) സംസ്ഥിതോ വിതതാ-കൃതിഃ .. 6

സ സഹ+സ്രേണ ബാഹൂനാ-മാദായ പരിഘാൻ/ബഹൂൻ .
പ്രഹര+ത്യാ+ത്മനഃ(ഫ്) പൃഷ്ഠേ+ സ്വാ+ത്മ-നൈവ പലായതേ .. 7

ദൃഢ+പ്രഹാരൈഃ(ഫ്) പ്രഹരൻഥ്.സ്വയ-മേവാ+ത്മ-നാ+ത്മനി .
പ്രവി+ദ്രവതി ഭീതാ+ത്മാ സ യോജന-ശതാ+ന്യപി .. 8

ക്രന്ദൻ-പലായ-മാനോ∫സൗ ഗ+ത്വാ ദൂര-മിത+സ്തതഃ .
ശ്രമവാ+(ൻ-വി)-വശാ-കാരോ വിശീർണ-ചരണാങ്ഗ-കഃ .. 9

പതിതോ∫വശ ഏവാശു മഹ+ത്യ+ന്ധോ∫+ന്ധ-കൂപകേ .
കൃഷ്ണ-രാ+ത്രി-തമോ-ഭീമേ നഭോ-ഗമ്/ഭീര-കോടരേ .. 10

തതഃ(ഖ്) കാലേന ബഹുനാ സോ∫+ന്ധ-കൂപാത്.സമു+ത്ഥിതഃ .
പുനഃ(ഫ്) പ്രഹാരൈഃ(ഫ്) പ്രഹര+ന്വി+ദ്ര+വ+ത്യാ+ത്മനാ+ത്മനഃ .. 11

പുനർ/ദൂര-തരംങ്ങ് ഗ+ത്വാ കര+ഞ്ജ-വന-ഗുല്/മകമ് .
പ്രവിഷ്ടഃ(ഖ്) ക+ണ്ടക+വ്യാപ്തം ശലഭഃ(ഫ്) പാവകം(യ്) യഥാ .. 12

തസ്മാത്/കര+ഞ്ജ-ഗഹനാ+ദ്വിനിഃ(സ്)സൃ+ത്യ+ ക്ഷണാദിവ .
പുനഃ(ഫ്) പ്രഹാരൈഃ(ഫ്) പ്രഹര+ന്വി+ദ്രവ+ത്യാ+ത്മനാ+ത്മനഃ .. 13

പുനർ/ദൂര-തരം(ങ്) ഗ+ത്വാ ശശാ+ങ്ക-കര-ശീതലമ് .
കദലീ-കാനനം(ങ്) കാ+ന്തം സംപ്ര-വിഷ്ടോ ഹസ+ന്നിവ .. 14

കദലീ-ഖ+ണ്ഡകാ+ത്തസ്മാ+ദ്വിനിഃ(സ്)സൃത്യ+ ക്ഷണാത്/പുനഃ .
സ്വയം/ പ്രഹാരൈഃ(ഫ്) പ്രഹര+ന്വി+ദ്രവ+ത്യാത്മ-നാ+ത്മനി .. 15

പുനർ/ദൂരതരം(ങ്) ഗ+ത്വാ തമേ-വാ+ന്ധോ്ഽ+ന്ധ-കൂപകമ് .
സ സംപ്ര-വിഷ്ടസ്+ത്വരയാ വിശീർണാ-വയവാ-കൃതിഃ .. 16

അ+ന്ധ-കൂപാത്.സമു+ത്ഥായ+ പ്രവിഷ്ടഃ(ഖ്) കദലീ-വനമ് .
കദലീ-കാനനാ+(ച്-ഛ്വ)+ഭ്രം(ങ്) കര+ഞ്ജ-വന-ഗുല്മകമ് .. 17

കര+ഞ്ജ-കാനനാത്/കൂപം(ങ്) കൂപാ+ദ്രമ്ഭാ/വനാ+ന്തരമ് .
പ്രവിശൻ/പ്രഹരംശ്-ചൈവ+ സ്വയ-മാ+ത്മനി സംസ്ഥിതഃ .. 18

ഏവം-രൂപ-നിജാ-ചാരഃ(സ്) സോ്ഽവ-ലോ+ക്യ ചിരം മയാ .
അവ+ഷ്ട+ഭ്യ ബലാ-ദേവ മുഹൂർതം രോധിതഃ(ഫ്) പഥി .. 19

പൃഷ്ടഃ(സ്) സ ക+സ്ത്വം(ങ്) കിമിദം(ങ്) കേനാർ/ഥേന കരോഷി വാ .
കിം(ൻ) നാമാഭി-മതം(ൻ) ത്വേ്ഽത്ര/ കിം മുധാ പരി-മു+ഹ്യസി .. 20

ഇതി പൃഷ്ടേന കഥിതം(ൻ) തേന മേ രഘുനന്ദന .
നാഹം(ങ്) ക+ശ്ചി+ന്ന ചൈവേദം
മുനേ കിംചിത്/കരോ+മ്യഹമ് .. 21

ത്വയാഹ-മവ-ഭ+ഗ്നോ്ഽ+സ്മി+ ത്വം മേ ശ+ത്രു-രഹോ വത.
ത്വയാ/ ദൃഷ്ടോ്ഽ+സ്മി നഷ്ടോ്ഽ+സ്മി ദുഃഖായ ച സുഖായ ച ..22

ഇ+ത്യു+ക്ത്വാ വിക്ലവാ+ന്യങ്ഗാ+ന്യാലോ+ക്യ+ സ്വാ+ന്യ-തുഷ്ടിമാൻ .
രുരോ-ദാതി-രവം(ൻ) ദീനോ മേഘോ വർഷ+ന്നിവാട-വീമ് .. 23

ക്ഷണ-മാ+ത്രേണ ത+ത്രാസാ-വുപ-സംഹൃ+ത്യ രോദനമ് .
സ്വാ+ന്യങ്/ഗാനി സമാ-ലോ+ക്യ ജഹാ-സ ച നനാ-ദ ച .. 24

അഥാ+ട്ട-ഹാസ-പ+ര്യ+ന്തേ സ പുമാൻ/പുരതോ മമ .
ക്രമേണ താനി ത+ത്യാജ+ സ്വാ+ന്യങ്/ഗാനി സമം(ൻ)തതഃ .. 25

പ്രഥമം പതിതം(ൻ) ത+സ്യ ശിരഃ(ഫ്) പരമ-ദാരുണമ് .
തതസ്തേ ബാഹവഃ(ഫ്) പശ്ചാ+ദ്വക്ഷസ്-തദനു ചോദരമ് .. 26

അഥ+ ക്ഷണേന സ പുമാംസ്/താ+ന്യങ്/ഗാനി യഥാ+ക്രമമ് .
സംത്യജ്യ നിയതേഃ(ശ്) ശ+ക്ത്യാ+ ക്വാപി ഗ+ന്തു-മുപ+സ്ഥിതഃ .. 27

ദൃഷ്ട-വാനഹ-മേകാ+ന്തേ പുന-രന്യം(ൻ) തഥാ നരമ് .
സോ∫പി+ പ്രഹാരാൻ/പരിതഃ(ഫ്) പ്രയ+ച്ഛൻഥ്.സ്വയ-മാത്മനി .. 28

ബാഹുഭിഃ(ഫ്) പീവരാ-കാരൈഃ(സ്) സ്വയമേവ പലായതേ .
കൂപേ പതതി കൂപാ+ത്തു സമു+ത്ഥായാ-ഭിധാ-വതി .. 29

പുനഃ(ഫ്) പതതി കു+ണ്ഡേ∫+ന്തഃ(ഫ്) പുന-രാർതഃ(ഫ്) പലായതേ .
പുനഃ(ഫ്) പ്രവിശതി+ ശ്വ+ഭ്രം(ങ്) ക്ഷണം/ ശിശിര-കാനനമ് .. 30

ക+ഷ്ടം/ പുനഃ(ഫ്)പുനസ്-തുഷ്ടഃ(ഫ്) പുനഃ(ഫ്) പ്രഹരതി+ സ്വയമ് .
ഏവം/പ്രായ-നിജാ-ചാര+ശ്ചിരമാ-ലോ+ക്യ സ+സ്-മയമ് .. 31

സ മയാ സമ-വ+ഷ്ടഭ്യ/ പരി-പൃഷ്ടസ്-തഥൈവ ഹി .
തേനൈ-വാസൗ+ ക്രമേ-ണാ+ദ്യ രുദി+ത്വാ സംപ്ര-ഹസ്യ ച .. 32

അങ്/ഗൈർ/വിശീർ/ണതാ-മേ+ത്യ യയാ-വലമ-ല+ക്ഷ്യതാമ് .
വിചാ+ര്യ നിയതേഃ(ശ്) ശക്തിം(ൻ) തതോ ഗ+ന്തു-മുപ+സ്ഥിതഃ .. 33

ദൃഷ്ട-വാനഹ-മേകാ+ന്തേ പുന-ര+ന്യം(ൻ) തഥാ നരമ് .
പ്രഹരംസ്-ത+ദ്വ-ദേവാസൗ+ സ്വയ-മേവ പലായതേ .. 34

പലായ-മാനഃ(ഫ്) പതിതോ മഹ+ത്യ+ണ്ഡേ∫+ന്ധ-കൂപകേ .
ത+ത്രാഹം/ സുചിരം(ങ്) കാല-മവസം(ൻ) തത്/പ്രതീ+ക്ഷകഃ .. 35

യാവത്.സ സുചിരേ-ണാപി കൂപാ+ന്നാ+ഭ്യുദിതഃ(ശ്) ശഠഃ .
അഥാഹ-മു+ത്ഥിതോ ഗ+ന്തും(ൻ) ദൃഷ്ട-വാൻ/പുരുഷം പുനഃ .. 36

താദൃശം(ൻ) താദൃശാ-കാരം പ്രപ-ത+ന്തം(ൻ) തഥൈവ ച .
അവഷ്ട+ഭ്യ തഥൈ-വാശു ത+സ്യ+ പ്രോ+ക്തം പുനർ-മയാ .. 37

തഥൈ-വോത്/പല-പ+ത്രാ+ക്ഷ നാസൗ തദവ-ബു+ദ്ധവാൻ .
കേവലം മാമസൗ മൂഢോ നൈവ ജാനാസി കിംചന .. 38

ആഃ(ഫ്) പാപ ദുർ/ദ്വിജേ+ത്യു+ക്ത്വാ+സ്വ+വ്യാപാര-പരോ യയൗ .
അഥ തസ്മി+ന്മഹാ-ര+ണ്യേ തഥാ വിഹരതാ മയാ .. 39

ബഹവസ്-താദൃശാ ദൃഷ്ടാഃ(ഫ്) പുരുഷാ ദോഷ-കാരിണഃ .
മത്/പൃഷ്ടാഃ(ഖ്) കേചിദാ-യാ+ന്തി+ സ്വപ്ന-സംഭ്രമ/വ+ച്ഛമമ് .. 40

മദു+ക്തം(ൻ) നാഭി-ന+ന്ദ+ന്തി കേചി+ച്ഛവ-തനും(യ്) യഥാ .
വിനി-പ+ത്യാ+ന്ധ-കൂപേഭ്യഃ(ഖ്)
കേചി+ത്തത്/പ്രോ+ത്ഥിതാഃ(ഫ്) പുനഃ .. 41

കദലീ-ഖ+ണ്ഡകാത്/കേചി+ച്ചിരേണാ-പി ന നിർഗതാഃ .
കേചി-ദ+ന്തർ-ഹിതാഃ(സ്) സ്ഫാരേ കര+ഞ്ജ-വന-ഗുല്മകേ .. 42

ന+ ക്വചിത്.സ്ഥിതി-മായാ+ന്തി കേചി+ദ്ധർമ-പരായണാഃ .
ഏവം-വിധാ സാ വിതതാ രഘൂ+ദ്വഹ മഹാടവീ .. 43

അ+ദ്യാപി വി+ദ്യതേ യ+സ്യാ-മിത്ഥം(ൻ) തേ പുരുഷാഃ(സ്) സ്ഥിതാഃ .
സാ ച ദൃഷ്ടാ+ ത്വയാ രാമ+ ത്വയേഹ+ വ്യവ-ഹാരിണീ .
ബാ+ല്യാ+ത്തു ബു+ദ്ധി-ത+ത്ത്വ+സ്യ ന-താം സ്മരസി രാഘവ .. 44

സാ ഭീഷണാ വിവിധ-ക+ണ്ടക-സ+ങ്കടാങ്ഗീ
ഘോരാ-ടവീ ഘന-തമോ-ഗഹനാപി ലോകേ .
ആഗ+ത്യ നിർ/വൃതി-മലബ്ധ-പരാവ-ബോധൈ-
രാസേ+വ്യതേ കുസുമ-ഗുല്മ-കവാടി-കേവ .. 45

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാ-രാമായണേ വാല്മീകീയേ
ഉത്പത്തി+പ്രകരണേ ചി+ത്തോ-പാ+ഖ്യാനം(ൻ) നാമാഷ്ട-നവതി
തമഃ സർഗഃ .. 98 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
2.10.2023